

Afdeling Radiotherapie

Bestraling (radiotherapie) bij prostaatkanker

U krijgt in Instituut Verbeeten een bestralingsbehandeling. Op onze website leest u algemene informatie over de behandelroute. Deze folder geeft u specifieke informatie over uw bestralingsbehandeling.

Voorbereiding op uw bestraling

Als voorbereiding op uw bestraling krijgt u een (PET)CT-scan in Tilburg. U ligt tijdens iedere bestraling in dezelfde houding als bij de scan. De duur van dit onderzoek is 20 tot 40 minuten.

Maken van het bestralingsplan

Met de beelden van de scan bepalen we welk gebied we precies gaan bestralen. Dat heet een bestralingsplan. Zodra dit plan klaar is, krijgt u van ons bericht wanneer u met uw bestraling begint.

Wat kunt u zelf doen?

- Wij vragen u om sieraden en piercings, die in het bestralingsgebied zitten, af te doen en thuis te laten. Dit is nodig voor de scan én voor iedere bestralingsbehandeling.
- Straling kan uw mobiele telefoon of smartwatch beschadigen. Daarom vragen wij u om deze niet mee te nemen in de CT- en bestralingsruimte.
- Uw radiotherapeut-oncoloog vertelt u bij uw eerste gesprek of uw blaas tijdens de scan en de bestralingen gevuld moet zijn. Lees hiervoor de folder 'Instructie blaasvulling, hoe zorgt u voor een gevulde blaas?'.

De bestraling

De radiotherapeutisch laboranten leggen u op de bestralingstafel in dezelfde houding als bij de scan en controleren deze.

U bent tijdens uw bestraling alleen in de bestralingsruimte. Via een camera en een intercomsysteem houden de laboranten u vanuit de bedieningsruimte in de gaten.

Straling voelt en ziet u niet. Bestraald worden doet geen pijn.

Na ongeveer 10 tot 15 minuten kunt u de bestralingsruimte weer verlaten. De bestraling zelf duurt slechts een paar minuten.

Mogelijke bijwerkingen van de bestralingsbehandeling

Korte termijn

Mogelijke bijwerkingen die tijdens of tot 3 maanden na de behandeling kunnen optreden:

- **Huidproblemen**
  De bestraalde huid kan mogelijk verkleuren en schraal worden, dit kan jeuk en/of een branderig gevoel geven. In de folder 'huidadviezen tijdens en na een bestralingsbehandeling' leest u hoe u de huid kunt verzorgen.
- **Vermoeidheid**
  Probeer een balans tussen rust en activiteit te vinden. Het is juist belangrijk om in beweging te blijven.
- **Plasproblemen**
  Overdag en/of 's nachts vaker plassen, meer aandrang, zwakkere straal, moeite met plas ophouden, bloed bij de urine of een branderig gevoel bij het plassen. Drink voldoende water en beperk het gebruik van cafeïne of alcohol.
- **Klachten van de darmen**
  U kunt mogelijk last krijgen van darmkrampen. Ook kunt u problemen krijgen met de ontlasting, zoals loze aandrang, slijm bij de ontlasting, harde ontlasting, diarree, winderigheid of bloed bij de ontlasting. Ten slotte kan jeuk rondom de anus voorkomen.

Lange termijn

Meest voorkomende bijwerkingen die langer dan 3 maanden na uw bestralingsbehandeling nog aanwezig kunnen zijn of later kunnen ontstaan:

- **Blijvende ontlastingsklachten**
  Veranderd ontlastingspatroon, loze aandrang of ongewild verlies van kleine hoeveelheden ontlasting.
- **Blijvende plasklachten**
  Vaker plassen, minder goed urine op kunnen houden, ongewild urineverlies, branderig gevoel bij het plassen of loze aandrang. Blijf voldoende drinken. U kunt eventueel bij een fysiotherapeut blaastraining of bekkenbodemtraining krijgen.
- **Erectieproblemen**

Voedingsadviezen

Mocht u klachten krijgen van de darmen, dan zijn er een aantal adviezen dat u kunt opvolgen om klachten te verminderen:

- Gebruik meerdere kleine maaltijden per dag.
- Eet rustig, snijd het voedsel fijn en kauw goed.
- Drink voldoende.
- Eet voldoende vezels, deze houden het vocht in de darmen vast.
- Maak tenminste gebruik van:
  - 3 sneden bruin of fijn volkorenbrood, volkoren beschuit/ crackers, graanproducten, drinkontbijt met vezels.
  - 2 kleine aardappelen, of een vergelijkbare hoeveelheid zilvervliesrijst of (volkoren)pasta.
  - 100-150 gram gekookte, of gesmoorde groente.
  - 2 stuks fruit zonder pit of schil.
- Vermijd bij winderigheid: ui, prei, spruitjes, kool, paprika, nieuwe aardappelen, asperges, peulvruchten, koolzuurhoudende dranken zoals cola en bier.

- Vermijd bij geprikkelde darmen: sterke zwarte koffie, sambal, knoflook, scherpe specerijen, sterke alcohol zoals jenever en cognac.
- Vermijd vanwege harde, onverteerbare stukjes: noten, pinda's, grof volkorenbrood met hele zaden en pitten, roggebrood, muesli en cruesli.
- Verwijder zorgvuldig pitten, schillen, botjes en graten. Als de klachten aanhouden, vraag dan om een afspraak met de diëtist.

Als de klachten aanhouden, vraag dan om een afspraak met de diëtist.

Hormoontherapie

Soms wordt naast de bestralingsbehandeling ook een behandeling met hormonen gegeven. Er zijn verschillende vormen van hormoontherapie, namelijk met injecties of tabletten. Uw radiotherapeut-oncoloog of uroloog informeert u hierover als dat voor u van toepassing is.

Hormoontherapie met injecties

Bij hormoontherapie met injecties krijgt u iedere 3 of 6 maanden een injectie. De duur van deze behandeling is afhankelijk van uw situatie. Ongeveer een week voor de eerste injectie start u met Bicalutamide (1 keer per dag 50 mg). U krijgt hiervoor een recept voor 30 tabletten mee. Zodra deze op zijn, mag u hiermee stoppen. Dit is ongeveer 3 weken na de eerste injectie.

Hormoontherapie met tabletten

Als u de hormoonbehandeling in tabletvorm krijgt, neemt u die iedere dag. De uroloog of radiotherapeut-oncoloog kan u hierover verder informeren.

Mogelijke bijwerkingen van hormoontherapie

Mogelijk bijwerkingen kunnen zijn: vermoeidheid, opvliegers, transpireren, veranderde stemming en/of erectiestoornissen.

Contactgegevens

Bespreek uw vragen en mogelijke bijwerkingen altijd met de laboranten van uw bestralingstoestel en met uw radiotherapeut-oncoloog. Kunt u hiermee niet wachten tot uw volgende afspraak of hebt u geen afspraak meer? Bel dan met Polikliniek Radiotherapie.

Polikliniek Radiotherapie

Openingstijden:	maandag tot en met vrijdag 07.30 – 17.00 uur
Telefoonnummer:	013 - 594 77 77

Ervaart u een mogelijke bijwerking buiten de openingstijden van Instituut Verbeeten en kunt u niet wachten tot de volgende werkdag? Neem dan contact op met uw huisarts/huisartsenpost.

Meer informatie

Hebt u vragen? Kijk dan op de pagina veelgestelde vragen (www.verbeeten.nl/faq).
Bent u op zoek naar meer informatie, een patiëntenvereniging of centrum voor leven met en na kanker? Kijk dan op de pagina Praktische sites & apps (www.verbeeten.nl/praktisch).

Verbeeten Tilburg
Brugstraat 10
5042 SB Tilburg

Verbeeten Breda
Hogeschoollaan 4
4818 CR Breda

Verbeeten Den Bosch
Deutersestraat 2b
5223 GV Den Bosch

Instituut Verbeeten